

Polacy o zmianach w sądownictwie

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 20 stycznia 2020 roku

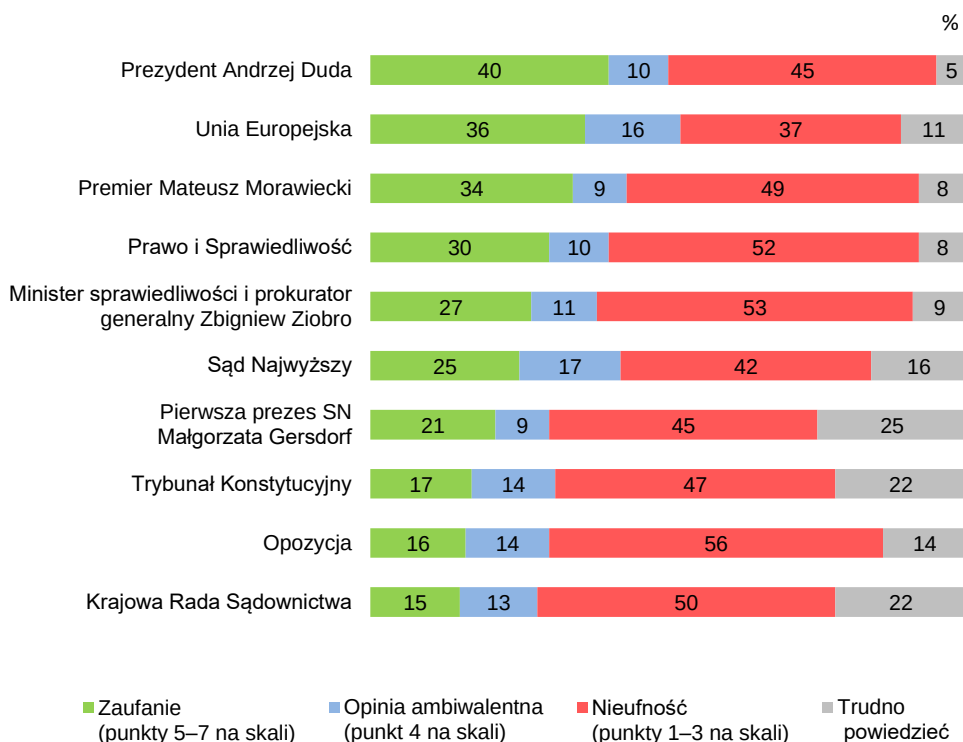

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Polacy o zmianach w sądownictwie

- » Społeczna ocena zmian w wymiarze sprawiedliwości wprowadzonych przez rządy Prawa i Sprawiedliwości w poprzedniej i obecnej kadencji jest niejednoznaczna. Wśród ogółu badanych można wyróżnić trzy niemal równoliczne grupy: zwolenników zmian (30%), ich przeciwników (31%) oraz częściowo je popierających, a częściowo im przeciwnych (30%).
- » Stosunkowo największe zaufanie badanych w sporze dotyczącym zmian w sądownictwie budzą prezydent Andrzej Duda oraz Unia Europejska. Za najmniej wiarygodne uznawane są Krajowa Rada Sądownictwa oraz opozycja.

Do kogo, do jakich instytucji, środowisk i osób ma Pan(i) zaufanie w sporze dotyczącym zmian w sądownictwie, a do kogo nie?

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (357) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 6–16 lutego 2020 roku na liczącej 958 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

W ostatnich tygodniach obserwowaliśmy kolejną odsłonę sporu o sądownictwo w Polsce. Dotyczyła ona prawidłowości powołania sędziów opiniowanych przez nową Krajową Radę Sądownictwa. Zastrzeżenia dotyczące procesu powoływania takich sędziów i ich niezawisłości zawierała uchwała składu połączonych izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 roku. W związku z tym pojawiły się oczekiwania, że nowo wybrani sędziowie powstrzymają się od orzekania. Tymczasem Ministerstwo Sprawiedliwości w wydanym oświadczeniu stwierdziło, że uchwała SN jest nieważna i została wydana z rażącym naruszeniem prawa. Jednocześnie w połowie lutego weszły w życie przepisy nowelizacji ustaw o ustroju sądów i Sądzie Najwyższym¹, wprowadzające odpowiedzialność dyscyplinarną sędziego za „działania lub zaniechania mogące uniemożliwić lub istotnie utrudnić funkcjonowanie organu wymiaru sprawiedliwości”, a także m.in. za działania kwestionujące „skuteczność powołania sędziego, lub umocowanie konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej”.

Zastrzeżenia odnośnie do zmian w polskim wymiarze sprawiedliwości, m.in. procedur dyscyplinarnych wobec sędziów oraz utworzenia w strukturze Sądu Najwyższego Izby Dyscyplinarnej, ma Komisja Europejska.

W lutowym badaniu sprawdziliśmy, jak opinia publiczna ocenia sytuację w wymiarze sprawiedliwości i do kogo ma zaufanie w sporze o sądownictwo².

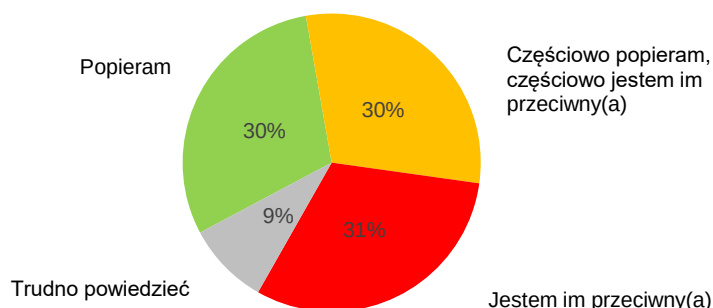
STOSUNEK DO ZMIAN W WYMIARZE SPRAWIEDLIWOŚCI

Społeczna ocena zmian w wymiarze sprawiedliwości wprowadzonych przez rządy Prawa i Sprawiedliwości w poprzedniej i obecnej kadencji jest niejednoznaczna. Wśród ogółu badanych można wyróżnić trzy niemal równoliczne grupy: zwolenników zmian (30%), ich przeciwników (31%) oraz częściowo je popierających, a częściowo im przeciwnych (30%).

¹ Ustawa z dnia 20 grudnia 2019 roku o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych ustaw, Dz.U. 2020, poz. 190.

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (357) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 6–16 lutego 2020 roku na liczącej 958 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) zmiany w wymiarze sprawiedliwości wprowadzone przez rządy PiS w poprzedniej i obecnej kadencji, czy też jest Pan(i) im przeciwny(a)?

Stosunek do zmian determinuje przede wszystkim orientacja światopoglądowa badanych, w tym głównie deklarowane poglądy polityczne oraz sympatie partyjne. Osoby identyfikujące się z prawicą deklarują się w większości jako zwolennicy dokonywanych zmian (63%), badani utożsamiający się z lewicą – jako ich przeciwnicy (64%). Osoby, które określają swoje poglądy polityczne jako centrowe, najczęściej deklarują, że częściowo popierają wprowadzone zmiany, a częściowo są im przeciwnie (42%), ale pozostali respondenci z tej grupy częściej zaliczają się do ich przeciwników (34%) niż zwolenników (15%).

Poparcie dla reform wprowadzonych przez rządy poprzedniej i obecnej kadencji wyraża większość zdeklarowanych wyborców PiS. Po przeciwległej stronie sytuują się sympatycy Koalicji Obywatelskiej oraz lewicy, w większości przeciwni dokonywanym zmianom. Mniej jednoznaczni w opiniach są wyborcy Polskiego Stronnictwa Ludowego – Koalicji Polskiej oraz Konfederacji Wolność i Niepodległość – w większości częściowo akceptujący zmiany lub w ogóle im przeciwni.

TABELA 1

Potencjalne elektoraty	Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) zmiany w wymiarze sprawiedliwości wprowadzone przez rządy PiS w poprzedniej i obecnej kadencji, czy też jest Pan(i) im przeciwny(a)?			
	Popieram	Częściowo popieram, częściowo jestem im przeciwny(a)	Jestem im przeciwny(a)	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	69	24	1	6
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	2	17	78	3
Nowa Lewica (Sojusz Lewicy Demokratycznej, Wiosna) + Lewica Razem	2	26	69	3
Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	10	47	36	7
Polskie Stronnictwo Ludowe – Koalicja Polska (Polskie Stronnictwo Ludowe, Kukiz'15, UED)	5	43	47	5

Spośród cech społeczno-demograficznych stosunek do zmian w wymiarze sprawiedliwości istotnie różnicują: wielkość miejsca zamieszkania, położenie społeczno-ekonomiczne oraz wiek. Poparcie dla wprowadzanych zmian stosunkowo najczęściej wyrażają osoby z wykształceniem podstawowym (50%) i zasadniczym zawodowym (42%), ludzie źle sytuowani: o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 900 zł (42%), badani w wieku 55+ (43%), mieszkańcy wsi (37%), w tym przede wszystkim rolnicy (47%). Przeciwni zmianom są najczęściej mieszkańcy dużych – ponadpółmilionowych – miast (55%), badani z wykształceniem średnim i wyższym (38%), osoby stosunkowo dobrze sytuowane: o miesięcznych dochodach *per capita* od 2500 zł wzwyż (45%), kadra kierownicza i specjaliści (52%) oraz ludzie młodzi: do 24. roku życia (44%), a zwłaszcza uczniowie i studenci (49%).

Stosunek do zmian w sądownictwie jest wyraźnie zróżnicowany w zależności od tego, która stacja telewizyjna stanowi główne źródło informacji dla respondenta. Przeprowadzone reformy popiera większość osób wybierających na ogół programy informacyjne i publicystyczne telewizji publicznej (przede wszystkim TVP Info). Krytyczna wobec zmian jest zdecydowana większość zadeklarowanych widzów TVN 24 i blisko połowa śledzących głównie programy informacyjne TVN. Wśród oglądających przede wszystkim Polsat News największą grupę stanowią osoby niejednoznacznie oceniające zmiany w sądownictwie, jednak pozostali widzowie tej stacji zdecydowanie częściej przyjmują je krytycznie niż z aprobatą. Najbardziej podzieleni w opiniach są zadeklarowani widzowie polsatowskich „Wydarzeń”.

TABELA 2

Która z wymienionych stacji telewizyjnych, który z programów jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) zmiany w wymiarze sprawiedliwości wprowadzone przez rządy PiS w poprzedniej i obecnej kadencji, czy też jest Pan(i) im przeciwny(a)?			
	Popieram	Częściowo popieram, częściowo jestem im przeciwny(a)	Jestem im przeciwny(a)	Trudno powiedzieć
	w procentach			
TVP Info	73	21	3	3
„Wiadomości”, „Teleexpress” i inne programy telewizyjnej Jedynki (TVP 1)	60	27	4	8
„Wydarzenia” i inne programy Polsatu (poza Polsat News)	30	32	25	13
Fakty, inne programy TVN (poza TVN 24)	11	35	46	8
Polsat News	10	49	37	4
TVN 24	5	21	73	1
Żadna z nich, nie oglądam telewizji	20	35	29	16

* Pominęto osoby wskazujące na „Panoramę” i inne programy TVP 2 oraz na inne stacje telewizyjne lub niepotrafiące wskazać głównego źródła informacji ze względu na ich niewielką liczebność w próbie

POSTRZEGANIE ZMIAN W WYMIARZE SPRAWIEDLIWOŚCI

Aby sprawdzić, jak Polacy postrzegają zmiany w wymiarze sprawiedliwości, prosiliśmy respondentów o wybranie spośród ośmiu określeń maksymalnie trzech najlepiej je opisujących. Obserwując to, co dzieje się w wymiarze sprawiedliwości, badani najczęściej dostrzegają chaos (44%). Spośród pozostałych stwierdzeń najczęściej do ilustracji sytuacji wybierano określenia będące elementami dwóch przeciwstawnych narracji: z jednej strony mówiono o upolitycznieniu sądownictwa (33%), z drugiej – o walce z patologiami w sądownictwie (31%).

CBOS

RYS. 2. Które z poniższych stwierdzeń najlepiej opisują zmiany w wymiarze sprawiedliwości w Polsce?

Badani mogli wskazać maksymalnie trzy odpowiedzi

Zwolennicy zmian wprowadzonych przez kolejne rządy PiS w poprzedniej i obecnej kadencji opisują je najczęściej jako walkę z patologiami w sądownictwie, poprawę funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości oraz zwiększenie demokratycznej kontroli nad sądami. Przeciwnicy dostrzegają najczęściej upolitycznienie sądownictwa, a także naruszenie konstytucji i zasad praworządności, chaos oraz nagonkę na środowisko sędziowskie. Osoby niejednoznacznie oceniające zachodzące zmiany widzą przede wszystkim chaos w wymiarze sprawiedliwości, a w dalszej kolejności walkę z patologiami w sądownictwie.

TABELA 3

Które z poniższych stwierdzeń najlepiej opisują zmiany w wymiarze sprawiedliwości w Polsce?*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) zmiany w wymiarze sprawiedliwości wprowadzone przez rządy PiS w poprzedniej i obecnej kadencji, czy też jest Pan(i) im przeciwny(a)?			
	Popieram	Częściowo popieram, częściowo jestem im przeciwny(a)	Jestem im przeciwny(a)	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Chaos w sądownictwie	27	51	58	26
Upolitycznienie sądownictwa	12	25	66	18
Walka z patologiami w sądownictwie	56	38	5	16
Naruszenie konstytucji i zasad praworządności	9	18	58	2
Poprawa funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości	49	29	2	12
Nagonka na środowisko sędziowskie i represjonowanie sędziów	6	18	52	7
Zwiększenie demokratycznej kontroli nad sądami	40	21	5	10
Dekomunizacja sądów	25	10	5	5
Trudno powiedzieć	10	8	4	53

* Badani mogli wskazać maksymalnie trzy odpowiedzi

Różnice w postrzeganiu sytuacji w wymiarze sprawiedliwości silnie wybrzmiewają w opiniach elektoratów. Wyborcy PiS zauważają na ogół pozytywne aspekty zmian, wśród nich przede wszystkim walkę z patologiami w sądownictwie oraz poprawę funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Zupełnie inaczej opisują sytuację w wymiarze sprawiedliwości wyborcy Koalicji Obywatelskiej i lewicy, którzy dość zgodnie mówią o upolitycznieniu sądownictwa, naruszeniu konstytucji i zasad praworządności, chaosie oraz nagonce na sędziów. Wyborcy pozostałych ugrupowań są mniej jednoznaczni w ocenach, sytuację w wymiarze sprawiedliwości często charakteryzują jako chaos, a zwolennicy PSL – Koalicji Polskiej dodatkowo wskazują na upolitycznienie sądownictwa.

TABELA 4

Które z poniższych stwierdzeń najlepiej opisują zmiany w wymiarze sprawiedliwości w Polsce?*	Potencjalne elektoraty				
	Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	Nowa Lewica (Sojusz Lewicy Demokratycznej, Wiosna) + Lewica Razem	Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	Polskie Stronnictwo Ludowe – Koalicja Polska (Polskie Stronnictwo Ludowe, Kukiz'15, UED)
	w procentach				
Chaos w sądownictwie	33	57	53	50	58
Upolitycznienie sądownictwa	14	65	71	26	63
Walka z patologiami w sądownictwie	49	7	15	27	26
Naruszenie konstytucji i zasad praworządności	11	59	58	23	31
Poprawa funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości	43	5	9	19	8
Nagonka na środowisko sędziowskie i represjonowanie sędziów	6	56	51	27	23
Zwiększenie demokratycznej kontroli nad sądami	36	6	12	16	16
Dekomunizacja sądów	25	3	4	7	16
Trudno powiedzieć	11	3	1	7	8

* Badani mogli wskazać maksymalnie trzy odpowiedzi

Interpretację zmian w sądownictwie różnicuje główne źródło informacji telewizyjnych. Osoby polegające przede wszystkim na programach informacyjnych telewizyjnej Jedynki zauważają głównie walkę z patologiami w sądownictwie oraz poprawę jego funkcjonowania. Zdeklarowani widzowie TVP Info oprócz wyżej wymienionych aspektów zmian dostrzegają również zwiększenie demokratycznej kontroli nad sądami. Widzowie pozostałych stacji postrzegają zmiany w wymiarze sprawiedliwości bardziej krytycznie. Najgorzej oceniają je osoby śledzące programy TVN 24, szczególnie często wskazując na upolitycznienie sądownictwa, naruszenie konstytucji i zasad praworządności oraz chaos w wymiarze sprawiedliwości, nagonkę na środowisko sędziowskie i represjonowanie sędziów. Podobnie charakteryzują sytuację w wymiarze sprawiedliwości osoby czerpiące informacje przede wszystkim z programów informacyjnych TVN, choć odsetki wskazań na poszczególne stwierdzenia są wśród nich niższe. Widzowie Polsat News z kolei najczęściej mówią o chaosie i upolitycznieniu sądownictwa. Najbardziej niejednoznaczne opinie na temat zmian w wymiarze sprawiedliwości mają osoby, dla których głównym źródłem informacji są programy Polsatu.

TABELA 5

Które z poniższych stwierdzeń najlepiej opisują zmiany w wymiarze sprawiedliwości w Polsce?*	Która z wymienionych stacji telewizyjnych, który z programów, jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?*						
	TVP Info	„Wiadomości”, „Teleexpress” i inne programy telewizyjnej Jedynki (TVP 1)	„Wydarzenia” i inne programy Polsatu (poza Polsat News)	Fakty, inne programy TVN (poza TVN 24)	Polsat News	TVN 24	Żadna z nich, nie oglądam telewizji
	w procentach						
Chaos w sądownictwie	30	32	36	49	60	58	47
Upolitycznienie sądownictwa	19	14	33	39	45	62	32
Walka z patologiami w sądownictwie	49	43	28	24	28	10	35
Naruszenie konstytucji i zasad praworządności	8	9	25	37	24	59	16
Poprawa funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości	48	38	31	17	23	7	22
Nagonka na środowisko sędziowskie i represjonowanie sędziów	4	9	15	38	25	50	22
Zwiększenie demokratycznej kontroli nad sądami	41	30	22	12	19	9	12
Dekomunizacja sądów	26	18	12	9	15	5	15
Trudno powiedzieć	7	17	15	10	3	2	15

* Badani mogli wskazać maksymalnie trzy odpowiedzi

** Pominięto osoby wskazujące na „Panoramę” i inne programy TVP 2 oraz na inne stacje telewizyjne lub niepotrafiące wskazać głównego źródła informacji ze względu na ich niewielką liczebność w próbie

WIARYGODNOŚĆ W SPORZE DOTYCZĄCYM ZMIAN W SĄDOWNICTWIE

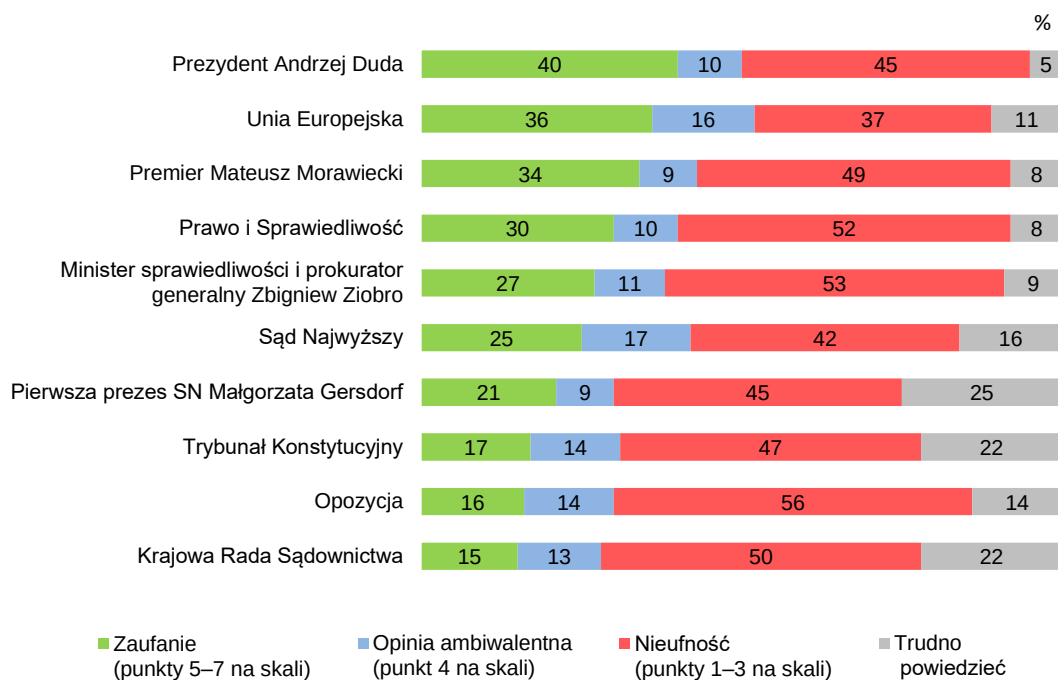
Respondenci zostali poproszeni o wskazanie, do kogo – których osób, instytucji i środowisk – mają zaufanie w kwestii zmian w sądownictwie. Swoje opinie zaznaczali na siedmiopunktowej skali, na której 1 oznaczało brak zaufania, a 7 – pełne zaufanie. Na liście umieściliśmy: prezydenta Andrzeja Dudę, premiera Mateusza Morawieckiego, ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobrę, pierwszą prezes Sądu Najwyższego Małgorzatę Gersdorf, Sąd Najwyższy, Krajową Radę Sądownictwa, Trybunał Konstytucyjny, Unię Europejską, Prawo i Sprawiedliwość oraz opozycję. Wyniki badania pokazują zasięg zaufania i nieufności do wymienionych osób, instytucji i środowisk politycznych oraz średnie na skali, które uwzględniają natężenie deklarowanego zaufania i pozwalają wyeliminować różnice wynikające ze stopnia trudności z określeniem stosunku do nich.

Żadna z ocenianych osób i instytucji nie jest odbierana jednoznacznie pozytywnie: żadna nie uzyskała przewagi deklaracji zaufania nad nieufnością w sporze o zmiany w sądownictwie ani średniej przekraczającej środkową wartość na skali (4), niemniej stopień ich wiarygodności jest znacząco różny. Stosunkowo największe zaufanie badanych w sporze dotyczącym zmian w sądownictwie budzą

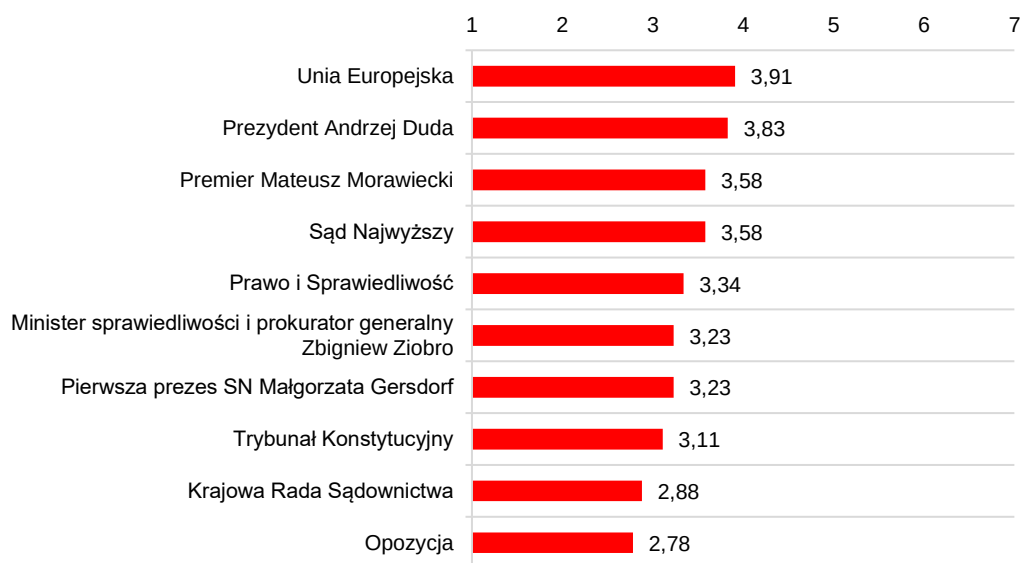
prezydent Andrzej Duda oraz Unia Europejska. Biorąc pod uwagę proporcje deklaracji zaufania i nieufności oraz średnią na skali, stosunkowo dobrze na tle wszystkich uwzględnionych osób i instytucji wypadają premier Mateusz Morawiecki oraz Sąd Najwyższy. Za najmniej wiarygodne w kontekście sporu o sądownictwo uznawane są Krajowa Rada Sądownictwa oraz opozycja.

CBOS

RYS. 3. Do kogo, do jakich instytucji, środowisk i osób ma Pan(i) zaufanie w sporze dotyczącym zmian w sądownictwie, a do kogo nie?

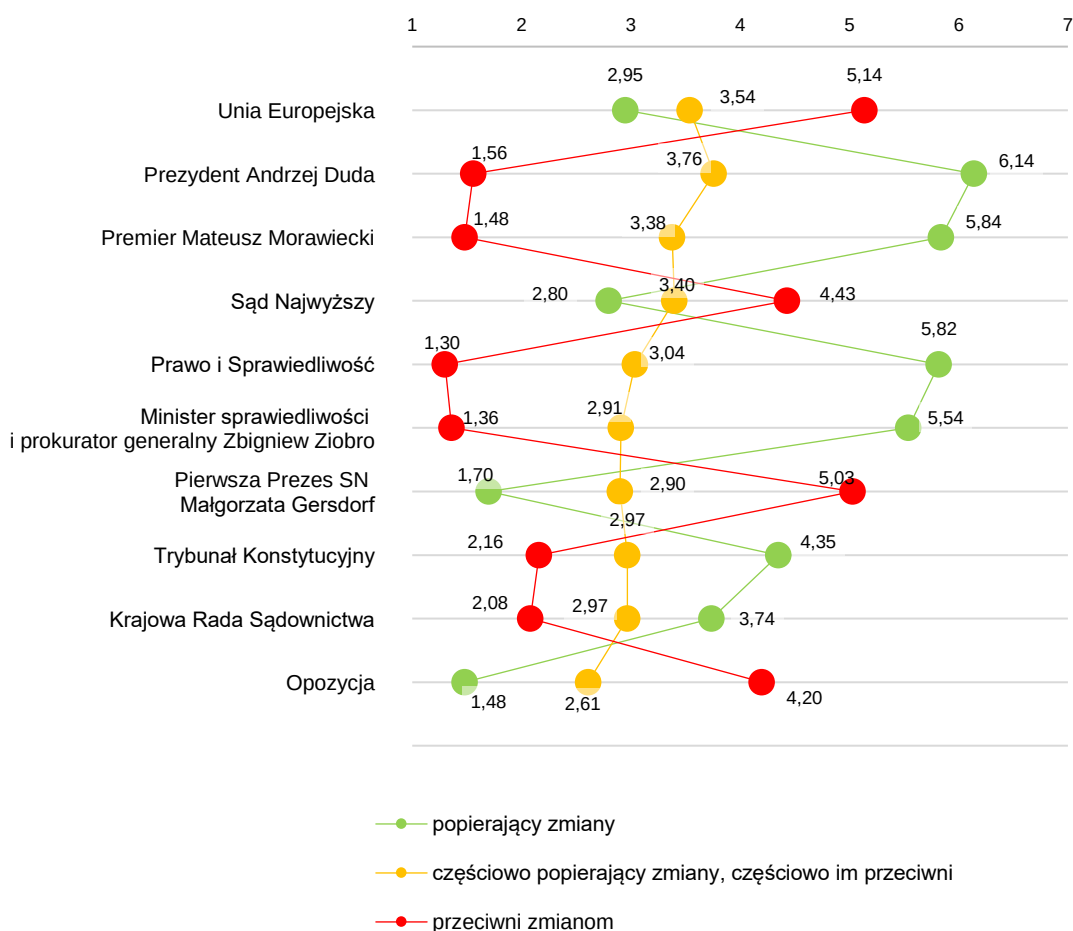
Średnia na skali od 1 (w ogóle nie mam zaufania) do 7 (mam pełne zaufanie)

Stosunek do wymienionych osób, instytucji i środowisk silnie różnicują akceptacja bądź dezaprobatą zmian w wymiarze sprawiedliwości wprowadzonych przez kolejne rządy w poprzedniej i obecnej kadencji. Osoby popierające dokonywane zmiany mają największe zaufanie do prezydenta Andrzeja Dudy, ufają także premierowi Mateuszowi Morawieckiemu, Prawu i Sprawiedliwości oraz ministrowi Zbigniewowi Ziobrze. W mniej jednoznaczny sposób wyrażają zaufanie do Trybunału Konstytucyjnego. Dla przeciwników zmian wiarygodni są przede wszystkim Unia Europejska oraz pierwsza prezes Sądu Najwyższego Małgorzata Gersdorf, nieco mniej także cały Sąd Najwyższy oraz opozycja. Osoby niejednoznacznie oceniające zmiany w wymiarze sprawiedliwości mają bardzo ograniczone zaufanie do wszystkich wymienionych osób, instytucji i środowisk. W stosunku do każdego z nich częściej deklarują nieufność niż zaufanie, zaś średnia na skali w przypadku każdego z nich jest poniżej środkowej wartości (4). Osoby wyrażające ambiwalentny stosunek do zmian stosunkowo najbardziej skłonne są ufać prezydentowi Andrzejowi Dudzie, Unii Europejskiej, Sądowi Najwyższemu oraz premierowi Mateuszowi Morawieckiemu.

CBOS

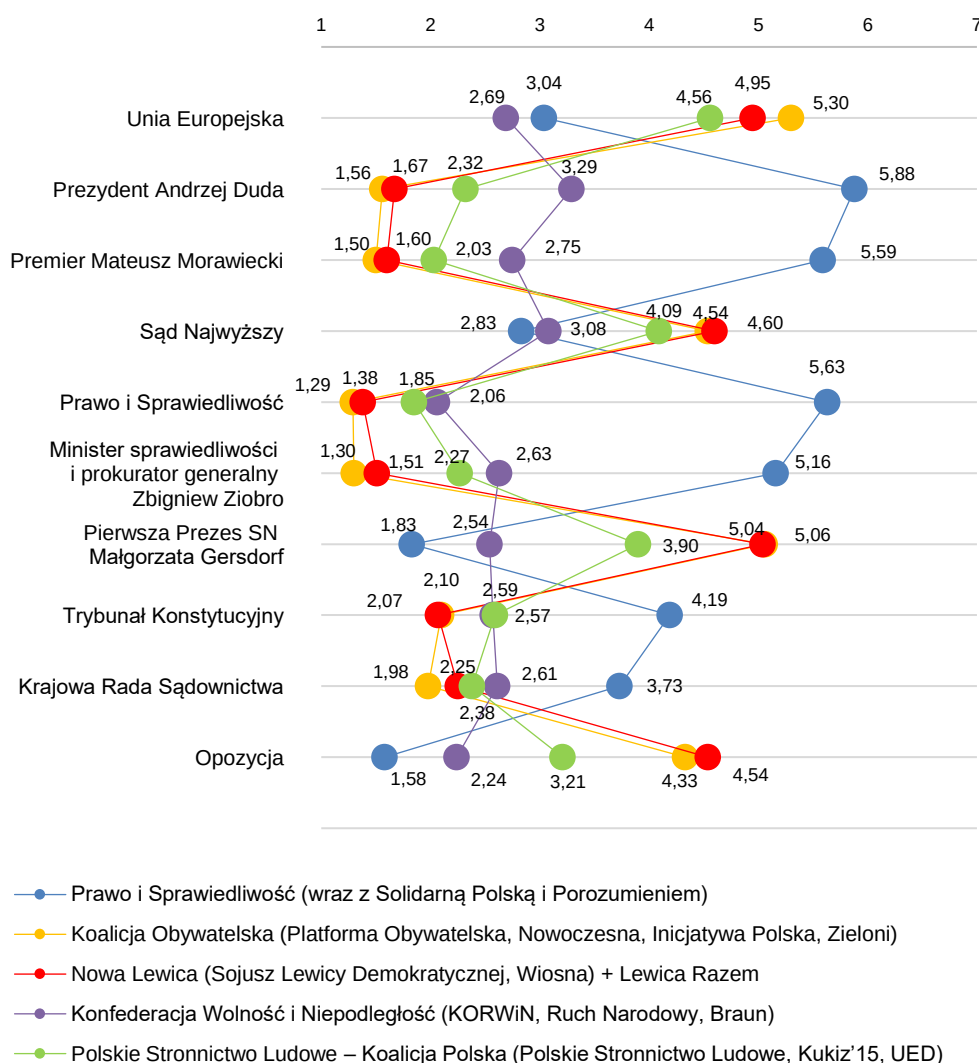
RYS. 4. Do kogo, do jakich instytucji, środowisk i osób ma Pan(i) zaufanie w sporze dotyczącym zmian w sądownictwie, a do kogo nie? Średnie na skali od 1 (w ogóle nie mam zaufania) do 7 (mam pełne zaufanie) w zależności od stosunku do zmian w sądownictwie

Nastawienie do wymienionych osób, instytucji i środowisk wiąże się z preferencjami partyjnymi. Zdeklarowani wyborcy PiS w sporze o reformę sądownictwa mają zaufanie przede wszystkim do prezydenta Andrzeja Dudy, premiera Mateusza Morawieckiego i rządzącej partii, a także do ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry. Wyraźnie mniej ufają Trybunałowi Konstytucyjnemu i – przede wszystkim – Krajowej Radzie Sądownictwa. Zwolennicy Koalicji Obywatelskiej oraz lewicy wyrażają zaufanie do Unii Europejskiej, Sądu Najwyższego i jego pierwszej prezes Małgorzaty Gersdorf, a także do opozycji. Dla wyborców polskiego Stronnictwa Ludowego – Koalicji Polskiej wiarygodna jest przede wszystkim Unia Europejska, a także – choć w mniejszym stopniu – Sąd Najwyższy. Zwolennicy Konfederacji Wolność i Niepodległość skłonni są kwestionować wiarygodność wszystkich wymienionych w badaniu osób, instytucji i środowisk.

CBOS

RYS. 5. Do kogo, do jakich instytucji, środowisk i osób ma Pan(i) zaufanie w sporze dotyczącym zmian w sądownictwie, a do kogo nie? Średnie na skali od 1 (w ogóle nie mam zaufania) do 7 (mam pełne zaufanie) w potencjalnych elektoratach

Zmiany w wymiarze sprawiedliwości wywołują duże kontrowersje. Popiera je niespełna co trzeci Polak, równie liczny jest odsetek ich zdeklarowanych przeciwników. Trzecią – zbliżoną liczebnie – grupę stanowią osoby mające do zmian niejednoznaczne nastawienie. Stosunek do zmian i obraz sytuacji w wymiarze sprawiedliwości są ściśle powiązane z orientacją polityczną, szczególnie z sympatiami partyjnymi badanych, a także z preferowanym źródłem informacji telewizyjnych. Tam gdzie zwolennicy reform przeprowadzanych przez kolejne rządy Prawa i Sprawiedliwości dostrzegają walkę z patologiami w sądownictwie, poprawę funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości oraz zwiększenie demokratycznej kontroli nad sądami, przeciwnicy zmian widzą upolitycznienie sądownictwa, a także naruszenie konstytucji i zasad praworządności, chaos oraz nagonkę na środowisko sędziowskie.

Ostry spór polityczny wokół zmian w sądownictwie, mocno angażujący uwagę i emocje społeczne, powoduje, że trudno wskazać osoby lub instytucje, które cieszą się powszechnym autorytetem i są uznawane za wiarygodne w ocenie zmian w wymiarze sprawiedliwości. Spośród uwzględnionych w badaniu osób, instytucji i środowisk stosunkowo największe zaufanie budzą prezydent Andrzej Duda oraz instytucje Unii Europejskiej. Trwający spór, dzielący także środowisko sędziowskie, nie sprzyja z pewnością budowaniu zaufania do instytucji wymiaru sprawiedliwości.

Opracowała

Beata Roguska

TABELA 1

		Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) zmiany w wymiarze sprawiedliwości wprowadzone przez rządy PiS w poprzedniej i obecnej kadencji, czy też jest Pan(i) im przeciwny(a)?				Liczba osób
		Popieram	Częściowo popieram, częściowo jestem im przeciwny(a)	Jestem im przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		30	30	31	9	952
Płeć	Mężczyźni	33	27	33	7	449
	Kobiety	27	32	29	11	503
Wiek	18–24 lata	13	35	44	9	71
	25–34	21	40	31	9	191
	35–44	18	37	35	10	162
	45–54	29	31	29	11	130
	55–64	42	25	27	6	188
	65 lat i więcej	45	17	28	11	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	37	34	17	12	387
	Miasto do 19 999	34	25	35	7	139
	20 000 – 99 999	29	30	37	4	208
	100 000 – 499 999	13	32	43	12	134
	500 000 i więcej mieszk.	22	13	55	10	84
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	44	26	16	14	160
	Zasadnicze zawodowe	42	26	23	8	222
	Średnie	24	30	38	8	302
	Wyższe	18	35	38	9	268
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	14	29	52	5	115
	Średni personel, technicy	29	25	40	6	50
	Pracownicy adm.-biurowi	11	42	31	15	63
	Pracownicy usług	19	35	33	12	58
	Robotnicy wykwalifikowani	29	39	28	4	95
	Robotnicy niewykwalifikowani	17	40	26	18	49
	Rolnicy	47	29	16	8	44
	Pracujący na własny rachunek	34	28	38		48
	Bezrobotni	18	24	47	11	17
	Emeryci	46	20	23	11	266
	Renciści	45	31	18	6	39
	Uczniowie i studenci	17	27	49	7	41
	Gospodynie domowe i inni	24	42	20	14	66
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	27	31	34	8	122
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	13	39	39	10	93
	sekt. pryw. poza rolnict.	20	34	38	9	267
	prywatnym gosp. rolnym	44	32	17	7	48
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	42	41	13	4	83
	Od 900 zł do 1299 zł	35	31	21	13	130
	Od 1300 zł do 1799 zł	33	30	28	8	165
	Od 1800 zł do 2499 zł	28	31	37	4	137
	2500 zł i więcej	25	25	45	5	201
Ocena własnych war. materialnej	Złe	14	28	39	19	43
	Średnie	31	34	24	11	313
	Dobre	31	28	34	8	596
Udział w praktykach religijnych	Kilka razy w tygodniu	69	17	14		34
	Raz w tygodniu	42	27	23	8	399
	1–2 razy w miesiącu	30	36	24	11	156
	Kilka razy w roku	19	35	37	9	202
	W ogóle nie uczestniczy	8	25	56	11	154
Poglądy polityczne	Lewica	8	24	64	4	203
	Centrum	15	42	34	8	249
	Prawica	63	22	12	3	328
	Trudno powiedzieć	17	33	22	28	166

TABELA 2

		Które z poniższych stwierdzeń najlepiej opisują zmiany w wymiarze sprawiedliwości w Polsce?									Liczba osób
		Poprawa funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości	Naruszenie konstytucji i zasad praworządności	Walka z patologiami w sądownictwie	Dekomunizacja sądów	Zwiększenie demokratycznej kontroli nad sądami	Nagonka na środowisko sędziowskie i represjonowanie sędziów	Chaos w sądownictwie	Upolitycznienie sądownictwa	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		26	26	31	13	21	24	44	33	12	945
Płeć	Mężczyźni	25	27	31	16	21	23	42	33	12	446
	Kobiety	26	25	31	9	20	24	45	33	11	499
Wiek	18–24 lata	24	36	26	5	16	26	54	32	8	71
	25–34	23	25	31	8	17	22	54	33	9	189
	35–44	23	28	27	14	19	28	45	41	10	163
	45–54	23	26	33	15	24	23	43	31	9	127
	55–64	36	21	40	14	26	23	38	34	11	186
	65 lat i więcej	22	26	27	16	19	23	35	28	18	208
Miejsce zamieszkania	Wieś	29	16	34	11	24	15	37	22	19	387
	Miasto do 19 999	26	31	32	19	18	28	51	30	7	137
	20 000 – 99 999	27	31	29	15	22	24	49	40	4	207
	100 000 – 499 999	21	32	26	6	12	36	45	47	11	133
	500 000 i więcej mieszk.	13	43	28	13	17	41	49	49	5	82
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	27	18	34	6	22	16	40	16	22	158
	Zasadnicze zawodowe	32	19	31	17	28	14	33	20	16	222
	Średnie	24	30	30	14	20	29	44	39	9	297
	Wyższe	21	32	30	11	14	31	53	47	5	268
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	16	39	21	12	12	32	58	57	5	115
	Średni personel, technicy	27	29	36	22	18	29	48	39		48
	Pracownicy adm.-biurowi	16	22	24	8	17	28	50	57	5	61
	Pracownicy usług	22	18	31	10	16	31	44	30	13	58
	Robotnicy wykwalifikowani	25	23	34	17	24	20	42	35	12	95
	Robotnicy niewykwalifikowani	25	26	30	4	21	15	50	13	14	48
	Rolnicy	43	20	41	13	29	18	34	20	10	44
	Pracujący na własny rachunek	21	37	30	13	16	24	54	40	12	48
	Bezrobotni	10	19	14	13	14	18	53	36	23	17
	Emeryci	26	22	31	15	23	23	34	25	17	264
	Renciści	39	15	48	10	26	10	40	18	14	39
	Uczniowie i studenci	24	43	32	4	23	24	52	32	4	41
	Gospodynie domowe i inni	39	23	31	7	24	25	38	25	11	66
	inst. państw., publicznej	22	28	37	17	18	28	50	47	6	122
Pracuje w:	spółce właścicieli prywatnych i państwa	19	36	20	12	16	32	54	46	5	90
	sekt. pryw. poza rolnict.	21	27	27	11	17	23	50	37	11	265
	prywatnym gosp. rolnym	42	21	42	13	34	18	35	20	7	48

TABELA 2 cd.

		Które z poniższych stwierdzeń najlepiej opisują zmiany w wymiarze sprawiedliwości w Polsce?									Liczba osób
		Poprawa funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości	Naruszenie konstytucji i zasad praworządności	Walka z patologiami w sądownictwie	Dekomunizacja sądów	Zwiększenie demokratycznej kontroli nad sądami	Nagonka na środowisko sędziowskie i represjonowanie sędziów	Chaos w sądownictwie	Upolitycznienie sądownictwa	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		26	26	31	13	21	24	44	33	12	945
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	33	14	37	14	29	16	40	16	16	83
	Od 900 zł do 1299 zł	25	18	30	12	18	22	45	27	16	129
	Od 1300 zł do 1799 zł	29	27	35	13	20	28	43	32	9	164
	Od 1800 zł do 2499 zł	27	32	31	13	24	28	44	39	5	137
	2500 zł i więcej	19	38	28	14	19	31	53	46	5	198
Ocena własnych war. mater.	Złe	16	24	17	11	12	26	43	36	17	42
	Średnie	28	24	29	10	20	20	38	29	16	312
	Dobre	25	27	33	14	21	26	46	35	9	591
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	49	13	60	26	31	11	23	20	9	35
	Raz w tygodniu	29	20	35	17	23	18	38	27	13	396
	1–2 razy w miesiącu	30	24	37	8	23	26	48	29	8	155
	Kilka razy w roku	21	33	22	9	20	30	47	42	9	202
	W ogóle nie uczestniczy	11	39	20	6	11	31	55	46	12	151
Poglądy polityczne	Lewica	9	49	18	6	10	47	54	60	4	203
	Centrum	23	29	24	12	19	29	48	37	7	248
	Prawica	41	15	49	22	34	12	37	20	8	326
	Trudno powiedzieć	19	15	20	3	11	11	38	20	35	164

TABELA 3

		Do kogo, do jakich instytucji, środowisk i osób ma Pan(i) zaufanie w sporze dotyczącym zmian w sądownictwie, a do kogo nie? Prezydent Andrzej Duda				Liczba osób
		Nieufność (punkty 1–3 na skali)	Opinia ambiwalentna (punkt 4 na skali)	Zaufanie (punkty 5–7 na skali)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		45	10	40	5	950
Płeć	Mężczyźni	46	10	41	3	446
	Kobiety	45	9	39	7	504
Wiek	18–24 lata	52	24	19	5	71
	25–34	50	15	30	5	191
	35–44	55	10	29	6	162
	45–54	46	8	39	7	130
	55–64	41	6	49	4	187
	65 lat i więcej	34	4	57	5	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	31	11	49	9	387
	Miasto do 19 999	43	8	45	4	138
	20 000 – 99 999	53	8	36	4	210
	100 000 – 499 999	63	10	26	1	133
	500 000 i więcej mieszk.	69	7	21	3	82
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	25	8	58	9	162
	Zasadnicze zawodowe	27	11	55	6	222
	Średnie	53	11	32	5	298
	Wyższe	64	8	26	2	268
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	70	5	22	3	115
	Średni personel, technicy	62	15	23		49
	Pracownicy adm.-biurowi	64	7	27	3	61
	Pracownicy usług	37	26	29	8	58
	Robotnicy wykwalifikowani	45	8	43	5	95
	Robotnicy niewykwalifikowani	31	17	35	16	49
	Rolnicy	35	2	59	4	44
	Pracujący na własny rachunek	49	7	40	4	48
	Bezrobotni	43	11	37	9	17
	Emeryci	33	5	57	5	265
	Renciści	27	2	70		39
	Uczniowie i studenci	56	28	13	4	41
	Gospodynie domowe i inni	49	14	26	11	68
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	55	7	34	4	122
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	58	12	25	5	90
	sekt. prywat. poza rolnict.	51	13	29	7	267
	prywatnym gosp. rolnym	35	2	59	4	48
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	31	11	53	5	83
	Od 900 zł do 1299 zł	35	12	47	5	130
	Od 1300 zł do 1799 zł	41	8	47	4	165
	Od 1800 zł do 2499 zł	53	7	39	1	137
	2500 zł i więcej	57	9	32	2	199
Ocena własnych war. mater.	Złe	56	6	29	9	43
	Średnie	40	10	43	8	312
	Dobre	47	10	39	4	596
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	23		77		34
	Raz w tygodniu	36	9	50	6	398
	1–2 razy w miesiącu	44	11	42	4	156
	Kilka razy w roku	52	12	30	7	202
	W ogóle nie uczestniczy	68	9	18	5	154
Poglądy polityczne	Lewica	83	5	10	2	205
	Centrum	55	17	25	4	249
	Prawica	18	7	74	1	328
	Trudno powiedzieć	37	11	33	19	164

TABELA 4

		Do kogo, do jakich instytucji, środowisk i osób ma Pan(i) zaufanie w sporze dotyczącym zmian w sądownictwie, a do kogo nie? Unia Europejska				Liczba osób
		Nieufność (punkty 1–3 na skali)	Opinia ambiwalentna (punkt 4 na skali)	Zaufanie (punkty 5–7 na skali)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		37	16	36	11	951
Płeć	Mężczyźni	42	15	36	7	449
	Kobiety	33	17	36	14	503
Wiek	18–24 lata	24	21	46	9	71
	25–34	48	15	31	6	193
	35–44	32	20	39	9	162
	45–54	40	16	34	11	129
	55–64	37	19	33	10	187
	65 lat i więcej	33	11	40	16	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	40	17	28	16	387
	Miasto do 19 999	37	12	42	9	137
	20 000 – 99 999	41	16	37	6	210
	100 000 – 499 999	28	22	42	8	133
	500 000 i więcej mieszk.	30	11	55	3	84
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	33	12	33	22	162
	Zasadnicze zawodowe	40	13	34	12	221
	Średnie	39	17	36	8	300
	Wyższe	35	20	40	5	268
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	27	20	51	2	115
	Średni personel, technicy	39	26	25	11	48
	Pracownicy adm.-biurowi	29	27	36	8	63
	Pracownicy usług	38	11	33	18	58
	Robotnicy wykwalifikowani	53	11	30	7	95
	Robotnicy niewykwalifikowani	40	19	29	12	49
	Rolnicy	41	17	34	8	44
	Pracujący na własny rachunek	44	5	43	9	48
	Bezrobotni	36	18	41	5	17
	Emeryci	36	15	33	16	265
	Renciści	34	11	47	8	39
	Uczniowie i studenci	26	15	49	10	41
	Gospodynie domowe i inni	39	20	30	11	68
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	35	24	34	7	122
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	32	12	46	10	92
	sekt. prywat. poza rolnict.	40	15	36	9	266
	prywatnym gosp. rolnym	49	14	29	8	48
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	43	15	33	8	83
	Od 900 zł do 1299 zł	39	13	32	16	130
	Od 1300 zł do 1799 zł	38	22	31	9	165
	Od 1800 zł do 2499 zł	40	20	35	5	137
	2500 zł i więcej	37	14	45	4	200
Ocena własnych war. mater.	Złe	18	14	53	15	43
	Średnie	38	13	36	13	312
	Dobre	38	18	35	9	597
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	52	13	28	7	34
	Raz w tygodniu	42	17	28	13	397
	1–2 razy w miesiącu	35	20	37	8	156
	Kilka razy w roku	32	17	43	8	202
	W ogóle nie uczestniczy	29	10	51	10	156
Poglądy polityczne	Lewica	22	12	63	3	205
	Centrum	28	27	38	7	249
	Prawica	54	12	25	9	327
	Trudno powiedzieć	35	13	24	28	166

TABELA 5

		Do kogo, do jakich instytucji, środowisk i osób ma Pan(i) zaufanie w sporze dotyczącym zmian w sądownictwie, a do kogo nie? Premier Mateusz Morawiecki				Liczba osób
		Nieufność (punkty 1–3 na skali)	Opinia ambiwalentna (punkt 4 na skali)	Zaufanie (punkty 5–7 na skali)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		49	9	34	8	951
Płeć	Mężczyźni	47	10	37	6	446
	Kobiety	50	9	31	10	504
Wiek	18–24 lata	65	11	13	11	71
	25–34	59	10	24	7	191
	35–44	58	12	20	9	162
	45–54	48	11	32	10	130
	55–64	42	9	41	8	188
	65 lat i więcej	33	5	55	8	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	35	9	45	12	387
	Miasto do 19 999	47	10	37	7	139
	20 000 – 99 999	58	10	27	5	210
	100 000 – 499 999	64	10	18	8	133
	500 000 i więcej mieszk.	67	6	20	7	82
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	28	7	50	15	162
	Zasadnicze zawodowe	33	10	46	11	222
	Średnie	57	9	28	6	299
	Wyższe	65	11	20	4	268
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	67	10	20	3	115
	Średni personel, technicy	61	11	23	5	49
	Pracownicy adm.-biurowi	72	7	13	8	61
	Pracownicy usług	62	12	17	9	58
	Robotnicy wykwalifikowani	49	9	32	9	95
	Robotnicy niewykwalifikowani	41	20	22	16	49
	Rolnicy	35	12	45	8	44
	Pracujący na własny rachunek	49	10	35	6	48
	Bezrobotni	47	11	26	16	17
	Emeryci	32	7	52	9	266
	Renciści	27	5	65	2	39
	Uczniowie i studenci	68	10	11	10	41
	Gospodynie domowe i inni	54	7	24	15	68
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	55	10	29	6	122
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	64	8	17	12	90
	sekt. prywat. poza rolnict.	59	12	21	8	267
	prywatnym gosp. rolnym	34	13	45	8	48
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	35	12	46	7	83
	Od 900 zł do 1299 zł	40	6	44	10	130
	Od 1300 zł do 1799 zł	45	9	39	6	165
	Od 1800 zł do 2499 zł	59	10	29	2	137
	2500 zł i więcej	56	11	28	5	199
Ocena własnych war. mater.	Złe	58	6	22	15	43
	Średnie	45	11	35	10	312
	Dobre	50	9	34	7	596
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	23		77		34
	Raz w tygodniu	39	8	44	9	399
	1–2 razy w miesiącu	47	11	37	6	156
	Kilka razy w roku	59	15	17	10	202
	W ogóle nie uczestniczy	67	7	17	9	154
Poglądy polityczne	Lewica	81	5	10	4	205
	Centrum	64	13	16	7	249
	Prawica	22	8	68	2	328
	Trudno powiedzieć	40	13	20	27	164

TABELA 6

		Do kogo, do jakich instytucji, środowisk i osób ma Pan(i) zaufanie w sporze dotyczącym zmian w sądownictwie, a do kogo nie? Prawo i Sprawiedliwość				Liczba osób
		Nieufność (punkty 1–3 na skali)	Opinia ambiwalentna (punkt 4 na skali)	Zaufanie (punkty 5–7 na skali)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		52	10	30	8	951
Płeć	Mężczyźni	52	10	33	5	449
	Kobiety	52	11	28	9	502
Wiek	18–24 lata	71	18	6	5	71
	25–34	64	15	18	3	191
	35–44	62	12	20	7	162
	45–54	49	8	31	12	130
	55–64	43	7	40	9	188
	65 lat i więcej	36	8	48	8	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	37	14	38	11	387
	Miasto do 19 999	53	5	33	9	139
	20 000 – 99 999	61	7	28	3	208
	100 000 – 499 999	69	11	17	4	133
	500 000 i więcej mieszk.	69	10	18	3	84
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	30	13	43	14	160
	Zasadnicze zawodowe	38	9	43	10	222
	Średnie	59	9	26	6	301
	Wyższe	68	12	17	3	268
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	72	10	17	2	115
	Średni personel, technicy	61	10	22	6	49
	Pracownicy adm.-biurowi	77	9	10	5	63
	Pracownicy usług	54	16	21	9	58
	Robotnicy wykwalifikowani	59	5	29	7	95
	Robotnicy niewykwalifikowani	48	16	22	14	49
	Rolnicy	35	19	42	4	44
	Pracujący na własny rachunek	50	11	31	9	48
	Bezrobotni	62	13	20	5	17
	Emeryci	35	8	47	9	266
	Renciści	29	6	61	4	39
	Uczniowie i studenci	75	15	7	4	41
	Gospodynie domowe i inni	57	14	17	12	66
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	57	11	26	6	122
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	73	7	13	7	92
	sekt. prywat. poza rolnict.	61	11	21	7	267
	prywatnym gosp. rolnym	35	18	41	6	48
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	36	17	36	11	83
	Od 900 zł do 1299 zł	39	13	40	8	130
	Od 1300 zł do 1799 zł	49	11	36	4	165
	Od 1800 zł do 2499 zł	60	8	28	4	137
	2500 zł i więcej	63	9	25	2	201
Ocena własnych war. mater.	Złe	64	5	19	12	43
	Średnie	46	11	30	12	312
	Dobre	54	10	31	4	596
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	21	10	66	4	34
	Raz w tygodniu	38	13	40	9	399
	1–2 razy w miesiącu	51	13	31	5	156
	Kilka razy w roku	65	9	18	8	202
	W ogóle nie uczestniczy	78	5	12	5	154
Poglądy polityczne	Lewica	86	6	6	2	203
	Centrum	66	16	13	5	249
	Prawica	23	9	65	3	328
	Trudno powiedzieć	46	12	17	25	166

TABELA 7

		Do kogo, do jakich instytucji, środowisk i osób ma Pan(i) zaufanie w sporze dotyczącym zmian w sądownictwie, a do kogo nie? Minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro				Liczba osób
		Nieufność (punkty 1–3 na skali)	Opinia ambiwalentna (punkt 4 na skali)	Zaufanie (punkty 5–7 na skali)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		53	11	27	9	950
Płeć	Mężczyźni	54	11	29	7	446
	Kobiety	51	11	26	12	503
Wiek	18–24 lata	67	12	8	14	71
	25–34	59	18	13	10	191
	35–44	62	11	19	9	162
	45–54	54	8	28	10	129
	55–64	48	10	34	8	188
	65 lat i więcej	38	5	47	9	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	39	13	34	13	387
	Miasto do 19 999	53	7	31	9	138
	20 000 – 99 999	61	10	24	6	210
	100 000 – 499 999	70	10	15	5	133
	500 000 i więcej mieszk.	68	7	17	7	82
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	27	14	43	16	162
	Zasadnicze zawodowe	41	12	38	10	221
	Średnie	61	8	23	8	299
	Wyższe	69	10	14	7	268
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	75	5	15	5	115
	Średni personel, technicy	66	8	17	8	48
	Pracownicy adm.-biurowi	76	13	7	4	61
	Pracownicy usług	64	13	15	8	58
	Robotnicy wykwalifikowani	51	11	29	8	95
	Robotnicy niewykwalifikowani	41	29	14	16	49
	Rolnicy	42	8	42	8	44
	Pracujący na własny rachunek	55	14	20	10	48
	Bezrobotni	53	22	17	8	17
	Emeryci	38	8	45	10	266
	Renciści	30	6	57	7	39
	Uczniowie i studenci	72	5	11	12	41
	Gospodynie domowe i inni	51	16	14	20	68
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	60	9	25	6	122
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	74	9	11	6	90
	sekt. prywat. poza rolnict.	61	14	14	11	266
	prywatnym gosp. rolnym	41	11	41	7	48
		34	18	40	9	83
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	37	13	34	15	130
	Od 900 zł do 1299 zł	47	11	35	8	165
	Od 1300 zł do 1799 zł	65	8	25	1	137
	Od 1800 zł do 2499 zł	67	8	20	5	198
	2500 zł i więcej					
Ocena własnych war. mater.	Złe	55	4	24	17	43
	Średnie	49	11	29	12	312
	Dobre	55	11	27	8	595
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	18	14	65	3	34
	Raz w tygodniu	41	8	39	11	398
	1–2 razy w miesiącu	52	17	25	6	156
	Kilka razy w roku	66	11	13	11	202
	W ogóle nie uczestniczy	73	8	11	8	154
Poglądy polityczne	Lewica	88	5	4	2	205
	Centrum	69	11	14	6	249
	Prawica	24	12	60	5	327
	Trudno powiedzieć	42	13	12	33	164

TABELA 8

		Do kogo, do jakich instytucji, środowisk i osób ma Pan(i) zaufanie w sporze dotyczącym zmian w sądownictwie, a do kogo nie? Sąd Najwyższy				Liczba osób
		Nieufność (punkty 1–3 na skali)	Opinia ambiwalentna (punkt 4 na skali)	Zaufanie (punkty 5–7 na skali)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		42	17	25	16	950
Płeć	Mężczyźni	43	17	27	13	447
	Kobiety	41	16	23	20	503
Wiek	18–24 lata	31	27	28	14	71
	25–34	46	22	18	14	193
	35–44	46	17	23	14	162
	45–54	45	14	26	16	129
	55–64	41	16	28	16	186
	65 lat i więcej	38	10	29	23	208
Miejsce zamieszkania	Wieś	43	15	18	24	387
	Miasto do 19 999	43	12	31	14	136
	20 000 – 99 999	48	15	29	8	210
	100 000 – 499 999	31	28	26	15	133
	500 000 i więcej mieszk.	36	15	35	14	84
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	35	11	20	34	162
	Zasadnicze zawodowe	46	17	20	17	221
	Średnie	43	18	26	13	300
	Wyższe	42	18	31	9	268
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	38	14	39	8	115
	Średni personel, technicy	48	19	21	11	48
	Pracownicy adm.-biurowi	30	30	27	13	63
	Pracownicy usług	48	21	20	10	58
	Robotnicy wykwalifikowani	47	22	16	15	95
	Robotnicy niewykwalifikowani	36	17	10	38	49
	Rolnicy	45	15	27	13	44
	Pracujący na własny rachunek	47	5	35	13	48
	Bezrobotni	33	24	25	17	17
	Emeryci	40	12	26	22	264
	Renciści	40	17	25	18	39
	Uczniowie i studenci	33	23	30	14	41
	Gospodynie domowe i inni	57	17	14	12	67
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	39	17	31	13	122
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	47	22	20	12	92
	sekt. prywat. poza rolnict.	41	18	25	16	266
	prywatnym gosp. rolnym	47	12	26	15	48
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	55	12	22	12	83
	Od 900 zł do 1299 zł	42	20	18	20	130
	Od 1300 zł do 1799 zł	46	14	24	16	165
	Od 1800 zł do 2499 zł	43	19	29	9	137
	2500 zł i więcej	40	19	32	9	200
Ocena własnych war. mater.	Złe	36	15	25	24	41
	Średnie	40	17	23	19	312
	Dobre	43	16	26	15	597
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	49	14	24	13	34
	Raz w tygodniu	47	14	21	19	396
	1–2 razy w miesiącu	37	23	29	11	156
	Kilka razy w roku	35	18	28	18	202
	W ogóle nie uczestniczy	41	17	27	15	156
Poglądy polityczne	Lewica	32	17	46	5	205
	Centrum	39	23	25	13	248
	Prawica	53	15	18	14	326
	Trudno powiedzieć	37	11	11	41	166

TABELA 9

		Do kogo, do jakich instytucji, środowisk i osób ma Pan(i) zaufanie w sporze dotyczącym zmian w sądownictwie, a do kogo nie? Pierwsza prezes Sądu Najwyższego Małgorzata Gersdorf				Liczba osób
		Nieufność (punkty 1–3 na skali)	Opinia ambiwalentna (punkt 4 na skali)	Zaufanie (punkty 5–7 na skali)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		45	9	21	25	949
Płeć	Mężczyźni	50	9	23	18	448
	Kobiety	41	9	20	30	501
Wiek	18–24 lata	38	11	20	31	71
	25–34	48	13	12	27	193
	35–44	41	9	22	29	162
	45–54	46	9	23	22	129
	55–64	50	8	23	19	186
	65 lat i więcej	45	7	27	21	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	50	9	12	29	387
	Miasto do 19 999	42	10	22	26	137
	20 000 – 99 999	47	11	27	15	210
	100 000 – 499 999	34	9	30	26	131
	500 000 i więcej mieszk.	42	7	35	16	84
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	43	7	12	38	162
	Zasadnicze zawodowe	47	10	17	26	220
	Średnie	45	11	22	22	300
	Wyższe	46	8	29	17	266
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	41	4	36	20	115
	Średni personel, technicy	48	18	16	19	48
	Pracownicy adm.-biurowi	38	17	27	18	63
	Pracownicy usług	36	11	17	35	58
	Robotnicy wykwalifikowani	51	13	14	21	95
	Robotnicy niewykwalifikowani	43	4	11	42	49
	Rolnicy	58	5	14	22	44
	Pracujący na własny rachunek	47	3	32	18	48
	Bezrobotni	41	13	8	38	17
	Emeryci	48	8	22	22	263
	Renciści	49	9	21	21	39
	Uczniowie i studenci	33	16	24	28	41
	Gospodynie domowe i inni	46	9	10	35	68
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	48	8	27	18	122
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	41	8	23	27	92
	sekt. pryw. poza rolnict.	41	11	22	25	266
	prywatnym gosp. rolnym	59	8	11	22	48
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	51	10	9	30	83
	Od 900 zł do 1299 zł	46	8	17	28	129
	Od 1300 zł do 1799 zł	55	11	21	13	165
	Od 1800 zł do 2499 zł	47	15	22	16	137
	2500 zł i więcej	43	9	32	16	200
Ocena własnych war. mater.	Złe	32	6	28	34	43
	Średnie	46	9	19	26	312
	Dobre	46	9	22	22	595
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	70	2	9	19	34
	Raz w tygodniu	52	9	15	24	397
	1–2 razy w miesiącu	50	10	21	19	156
	Kilka razy w roku	38	10	26	27	201
	W ogóle nie uczestniczy	28	10	35	27	156
Poglądy polityczne	Lewica	28	14	47	12	204
	Centrum	45	10	25	20	249
	Prawica	68	7	10	15	327
	Trudno powiedzieć	24	6	7	63	166

TABELA 10

		Do kogo, do jakich instytucji, środowisk i osób ma Pan(i) zaufanie w sporze dotyczącym zmian w sądownictwie, a do kogo nie? Trybunał Konstytucyjny				Liczba osób
		Nieufność (punkty 1–3 na skali)	Opinia ambiwalentna (punkt 4 na skali)	Zaufanie (punkty 5–7 na skali)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		47	14	17	22	949
Płeć	Mężczyźni	52	15	17	16	448
	Kobiety	44	14	17	26	501
Wiek	18–24 lata	40	28	12	21	71
	25–34	55	13	13	19	193
	35–44	53	14	16	17	162
	45–54	55	14	13	18	129
	55–64	44	15	20	20	185
	65 lat i więcej	36	11	24	28	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	38	14	19	30	387
	Miasto do 19 999	47	15	21	18	137
	20 000 – 99 999	54	15	19	12	210
	100 000 – 499 999	54	20	10	16	131
	500 000 i więcej mieszk.	67	7	13	14	84
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	31	16	20	34	162
	Zasadnicze zawodowe	38	15	21	25	221
	Średnie	51	13	17	19	300
	Wyższe	61	14	13	12	266
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	68	9	11	11	115
	Średni personel, technicy	61	10	14	16	48
	Pracownicy adm.-biurowi	57	9	19	16	63
	Pracownicy usług	44	25	5	26	58
	Robotnicy wykwalifikowani	50	19	17	14	95
	Robotnicy niewykwalifikowani	42	16	15	27	49
	Rolnicy	43	15	20	23	44
	Pracujący na własny rachunek	48	18	16	18	48
	Bezrobotni	58	13	11	18	17
	Emeryci	35	14	24	28	263
	Renciści	44	9	27	20	39
	Uczniowie i studenci	49	26	7	18	41
	Gospodynie domowe i inni	48	11	15	26	67
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	59	10	17	14	122
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	56	15	8	21	92
	sekt. prywat. poza rolnict.	53	16	14	17	266
	prywatnym gosp. rolnym	46	14	18	22	48
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	42	18	17	24	83
	Od 900 zł do 1299 zł	37	20	16	27	130
	Od 1300 zł do 1799 zł	45	16	19	19	165
	Od 1800 zł do 2499 zł	57	10	22	11	137
	2500 zł i więcej	62	12	14	12	200
Ocena własnych war. mater.	Złe	45	8	13	35	42
	Średnie	43	18	17	23	312
	Dobre	50	13	18	19	595
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	38	10	39	14	34
	Raz w tygodniu	40	13	22	24	396
	1–2 razy w miesiącu	50	20	16	14	156
	Kilka razy w roku	52	15	11	22	201
	W ogóle nie uczestniczy	59	11	11	20	156
Poglądy polityczne	Lewica	74	10	9	7	204
	Centrum	52	22	11	15	248
	Prawica	34	15	32	18	327
	Trudno powiedzieć	34	7	6	53	166

TABELA 11

		Do kogo, do jakich instytucji, środowisk i osób ma Pan(i) zaufanie w sporze dotyczącym zmian w sądownictwie, a do kogo nie? Opozycja				Liczba osób
		Nieufność (punkty 1–3 na skali)	Opinia ambiwalentna (punkt 4 na skali)	Zaufanie (punkty 5–7 na skali)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		56	14	16	14	950
Płeć	Mężczyźni	59	14	17	10	446
	Kobiety	53	15	15	17	504
Wiek	18–24 lata	45	22	16	17	71
	25–34	54	17	15	14	191
	35–44	57	18	11	14	162
	45–54	61	9	16	14	130
	55–64	57	12	18	12	187
	65 lat i więcej	57	11	17	15	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	61	12	7	19	387
	Miasto do 19 999	56	13	17	14	138
	20 000 – 99 999	57	15	19	9	210
	100 000 – 499 999	46	17	26	11	133
	500 000 i więcej mieszk.	46	20	27	6	82
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	58	11	6	25	162
	Zasadnicze zawodowe	60	14	11	15	222
	Średnie	54	14	19	13	298
	Wyższe	54	17	21	8	268
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	49	15	31	6	115
	Średni personel, technicy	64	8	12	15	49
	Pracownicy adm.-biurowi	45	27	20	8	61
	Pracownicy usług	55	18	8	18	58
	Robotnicy wykwalifikowani	62	12	16	10	95
	Robotnicy niewykwalifikowani	44	19	10	27	49
	Rolnicy	70	10	10	10	44
	Pracujący na własny rachunek	55	13	19	12	48
	Bezrobotni	53	21	7	19	17
	Emeryci	59	11	16	15	265
	Renciści	59	14	6	21	39
	Uczniowie i studenci	42	25	19	14	41
Pracuje w:	Gospodynie domowe i inni	61	14	5	20	68
	inst. państw., publicznej	52	12	26	10	122
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	50	17	21	12	90
	sekt. prywat. poza rolnict.	54	17	15	14	267
	prywatnym gosp. rolnym	71	9	9	11	48
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	62	14	6	17	83
	Od 900 zł do 1299 zł	65	12	6	17	130
	Od 1300 zł do 1799 zł	57	18	15	11	165
	Od 1800 zł do 2499 zł	55	23	16	6	137
	2500 zł i więcej	55	11	26	7	199
Ocena własnych war. mater.	Złe	44	9	24	22	43
	Średnie	56	15	12	17	312
	Dobre	57	15	17	12	596
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	75	3	19	3	34
	Raz w tygodniu	65	12	9	14	398
	1–2 razy w miesiącu	61	14	15	10	156
	Kilka razy w roku	44	21	18	17	202
	W ogóle nie uczestniczy	38	15	30	16	154
Poglądy polityczne	Lewica	34	24	38	4	205
	Centrum	52	20	17	11	249
	Prawica	81	5	7	8	328
	Trudno powiedzieć	42	13	3	43	164

TABELA 12

		Do kogo, do jakich instytucji, środowisk i osób ma Pan(i) zaufanie w sporze dotyczącym zmian w sądownictwie, a do kogo nie? Krajowa Rada Sądownictwa (KRS)				Liczba osób
		Niefuność (punkty 1–3 na skali)	Opinia ambiwalentna (punkt 4 na skali)	Zaufanie (punkty 5–7 na skali)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		50	13	15	22	950
Płeć	Mężczyźni	52	12	17	20	449
	Kobiety	48	13	13	26	501
Wiek	18–24 lata	45	24	9	23	71
	25–34	50	17	13	20	193
	35–44	55	11	15	19	162
	45–54	63	7	8	22	129
	55–64	51	12	19	18	186
	65 lat i więcej	40	9	17	34	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	43	11	17	30	387
	Miasto do 19 999	43	18	16	22	137
	20 000 – 99 999	60	12	15	13	210
	100 000 – 499 999	58	14	7	21	132
	500 000 i więcej mieszk.	60	8	13	19	84
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	31	11	17	41	162
	Zasadnicze zawodowe	45	12	17	26	221
	Średnie	56	11	13	20	300
	Wyższe	59	15	13	13	266
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	64	9	18	8	115
	Średni personel, technicy	64	6	8	22	48
	Pracownicy adm.-biurowi	48	20	16	16	63
	Pracownicy usług	50	20	8	22	58
	Robotnicy wykwalifikowani	53	11	16	21	95
	Robotnicy niewykwalifikowani	37	19	9	35	49
	Rolnicy	47	6	26	21	44
	Pracujący na własny rachunek	55	21	4	20	48
	Bezrobotni	45	18	3	34	17
	Emeryci	42	9	18	31	263
	Renciści	41	7	33	19	39
	Uczniowie i studenci	49	27	3	20	41
	Gospodynie domowe i inni	61	12	3	23	68
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	55	13	16	16	122
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	54	9	11	27	92
	sekt. prywat. poza rolnict.	53	16	12	18	266
	prywatnym gosp. rolnym	49	8	22	21	48
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	45	15	17	23	83
	Od 900 zł do 1299 zł	41	12	15	31	130
	Od 1300 zł do 1799 zł	46	14	17	23	165
	Od 1800 zł do 2499 zł	63	12	14	11	137
	2500 zł i więcej	61	12	15	12	200
Ocena własnych war. mater.	Złe	39	6	17	38	43
	Średnie	49	15	12	24	312
	Dobre	51	12	16	21	595
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	41	10	28	20	34
	Raz w tygodniu	45	12	17	25	397
	1–2 razy w miesiącu	58	15	10	17	156
	Kilka razy w roku	48	14	18	20	201
	W ogóle nie uczestniczy	60	10	6	25	156
Poglądy polityczne	Lewica	73	9	10	8	204
	Centrum	56	16	13	15	249
	Prawica	39	15	24	22	327
	Trudno powiedzieć	35	7	4	55	166